

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutas Imre

kiadó s lapnyelvényos.

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiosztóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetéseik a legmersékeltebb árszámítás mellett vételnek és
Egyes szám 4 kr.

Nincs tekintély!

Debreczen, március 28.

„Bánffynak mindene meg van, csak tekintélye nincs!” — ez a legújabb jel-szava az appropriációs vita harcában egyesült ellenzéki pártoknak, a legheterogénebb elemekből álló kétségbeesett vegyületeknek, mely a legkülönbözőbb célok után törekszik s amelynek már nincs más fegyvere, amely már nem tud más tábori jelszót írni a pártzászlóra, mint azt a nem valószínű, sehol nem hitt frázist, hogy Bánffy miniszterelnöknek nincs semmi tekintélye.

De türelem, ad hoc egyesült ellenzéki urak! Ha igaz az, amit Lauffenauer tanár a leghosszabb koraokról minap tartott felolvasásában megállapított, hogy Magyarországon a legöregebb emberek Szolnok-Doboka megyéből kerülnek ki: Magyarországnak megérheti azt, hogy a leghosszabb életű miniszterelnökök is e megyéből kerüljenek ki és ez nagy bubánat, keserű eselődés lesz az ellenzékre nézve, mert így Bánffy még sokáig lesz miniszterelnök és majd még tekintélye is lesz.

Amint hogy megérte azt is, hogy jó szónok, jó debatter lett.

Az ellenzék becsémrlése, hogy Bánffynak nincs tekintélye, csak mosolyt csal azok ajkára, akik e frázist hallják. Ama keserű meggyőződéshez eljutott már az ellenzék, hogy az általa gunymosolylyal köszöntött miniszterelnök minden ellenfelét lesújtotta; azt is megérte az ellenzék,

hogy az általa gyakran kinevetett szónok kitünő debatterre, igen jó parlamenti szónokká lett: hogy az ellenzék minden támadásai éngyanúsításai dacára nagy államférfiúi képességét korszakos tettek által be tudta bizonyítani és megéri még az ellenzék azt az időt is, mikor el kell majd ismernie, hogy báró Bánffy tekintélye és népszerűsége láthatóan nő, mert ma a legerősebb pozícióval bír és jó magyar politikája az alkotmányos korszak légkedveltebb miniszterelnökévé teszi őt.

Magyarország ma hatalmasan, erőteljesen áll nemcsak befelé, hanem kifelé is. Dipauli osztrák képviselő a napokban akaratlanul alapos leckét adott erre nézve a magyar ellenzéknek, midőn kimondta, hogy Magyarország ma a monarchia súlypontja, hogy a magyar érdek, a magyar befolyás dominál még a külügyi politikában is.

Más szavakkal ez annyit jelent, hogy Magyarországnak van tekintélye. Ezt hirdeti Ausztria és a külföld. És annak, aki az országnak ezt a tekintélyt megszerezte, aki a monarchia súlypontját át tudta helyezni Budapestre, báró Bánffy Dezsőnek, Magyarország miniszterelnökének nem lenne tekintélye?

Ezt ugyan senkivel sem fogják elhittetni az ellenzék tekintélyes kérkedői; mert a leggyöngébb elméjük is észreveszik, hogy ez a legújabb frázis csak átlátszó fátyol az ellenzék saját tekintélybeli hiányára.

Igen, t. ellenzéki urak, önöknek nincs

tekintélyük e hazában! Ami kis tekintélyük még volt, azt könnyelműen eljátszották, eltaktikázták szüklátkörű politikájukkal. Csak a maguk apró-cseprő pártpolitikai érdekeit tartották szem előtt, ezért maradt meddő egész politikájuk.

Az előretörékvő, folyton haladó magyar nemzet belátta ezt és egyszerre csak észrevette, hogy az ósdi, avult ellenzéki ruhából kinőtt! Feszengett benne, azután eldobta magát a zsidvásárra. Most ott van az ócska vas és cserép közt a szélbali politikai bölcsesség! A nemzet végkép elfordult tőlük, elavult elveik számára már nem találunk józan választót, csak kevés fura ember spekulál még ezzel a zsidáruval néhány régiséggyűjtő különködésére és — hiszékenységére. Zsidáru lett a politikájuk, ezért nincs tekintélyük.

De a kormány és a szabadelvű párt látja, észreveszi a magyar nemzet folyamatos fejlődését és az új Magyarországnak érdekeinek, szükségleteinek megfelelően rendezte be politikáját. Bánffy miniszterelnök ez érdekeknek és szükségleteknek megfelelően keresztül akarja vinni a közigazgatási reformot; minden irányban szolgálni akar az ország anyagi érdekeinek; orvosolni akarja azokat a bajokat, melyeknek a szociálista és nemzetiségi izgatások köszönik forrásukat és az összes jogos nemzeti követelések teljesítésén kívül kizárólag azoknak a gyakorlati kérdéseknek akarja magát szentelni a miniszterelnök, melyeket a magyar nemzet szükségleteinek teljes kielégítése végett akar hasznosan meg-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Könnnyű vér.

Irta: Szathmary Zoltán.

I.

Mintha befészkelte volna az unalom magát a kávéház dohány füstös levegőjébe.

A cigányok összemarakodtak egymás közt — A bögös összehuzta bozontos szemöldökét, — ránczok gyűrődtek zsiros homlokára.

— Vékonyan folyt a garas, a másodprimás mégis kimarkolt a tálcából. Ezt a czimbalmos mondta. Azt állította, hogy figyelte a tükörből.

A primás csak úgy félfüllel figyelt a czimbalmosra, valami katonatiszt feleségével kettitirozott egész este.

Még egy hosszút szívott karesu cigarettájából, — azután letette a hegedűt. Nem szólt egy szót sem, felvette a prémes nagy téli kabátot s elhagyta a termet.

— A többiek még élesen vitatkoztak egymással egy darabig, — azután felezihelődtek ők is.

Az idő éjfélt után járt, a kávé nem bánta

hogy elmennek, úgy is alig két-három ember ült az asztaloknál.

A bögös mig vissza szólt a Náci pinczérnek, aki nagy álmosan támaszkodott a teke-asztalnak.

— Nem játszunk többet egy fekete kávéért! Nevetséges dolog, [nem játszunk csak azért sem. Még szivar sem jár hozzá. Azután vendég sincs, csak gyéren.

A Náci csak bólintott rá egy nagyot. Nagyon jól tudta, hogy a cigányok összeröföntek a garason. A bögös dühös, azért hadarja a beszédet.

Összehord mindent, rajtuk akarja kitölteni a haragját. Pedig dehogy is nem játszanak többet. A cigány muzsikás haragja nem tartós. Itt lesz holnap az egész banda. Most összemarakodtak, de az elegáns primás szélben, hóban ott várja őket az utcasarkon. Másik kávéházba mennek. Az uton még össze is csokolódnak a halálos ellenségek. Kis idő múlva jött is a cigányhordár, bögőért, czimbalomért, hegedűért.

Künn hideg volt, meztelen keze megmarjult a bögő hurezolónak.

Egy kis időre meg is huzódott a kályha mellett, megmelengetni meggémberedett tagjait blöktorászott a zsebéből pár krajczárt s oda-

intette a Nácit. Egy kis pálinka kellett volna neki.

A kávéházban drága a snapsz, de Náci jó fiu, kicsinálja a kaszirnőknél, hogy annyi pénzért kapjon egy pohárkával, amennyi épen megakadt zsebében.

Inkább elengedi Nácinak azt az ígért cipőt is, a mit a mult este helyezett kilátásba, csak adjon egy pohárkával, — ha nem is lesz a színe a snapszos pohár metszett karikájáig.

Az igaz, hogy a nagy lába-ujja kikanalikal a gyöngé nyári cipőből, a mely télen keresztül nem is igen alkalmas a szaladgálásra, de hát nagyon nehéz az élet, még jóformán nem is evett ma s a pálinka nem a szomjuságot, hanem az éhséget oltja.

A rongyos bögőhurezolót a püspök ő méltósága ugyan segiteni akarta. Magához vette inasnak, felöltöztette piros stráfos ruhába. Kijárt neki az étel rendszeren, pedig csak holmi apróbb szolgálatokat teljesített. Hanem nem jól érezte magát a tisztességes ruhában s egy este megszökött. Visszaszökött a bandához, azóta folytatja a régi mesterségét, hordozza a bögőt, czimbalmot, hegedűt a cigányok után.

A kávéház sarokasztalánál egy fiatal

oldani. Ez, igaz nem frázis, nem üresen kongó idealizmus. Hanem a tények hasznos és gyakorlati politikája ez, amely bátran eltehet minden himes szónoklat, virágos beszéd és szépítés nélkül. És ez a gyakorlati politika szerezte meg — Bánffy miniszterelnöknek és a kormánynak azt a nagy tekintélyt, melynek tagadhatatlanul az egész országban örvend s melyet az ellenzék csak azért tagad, mert tényleg megvan.

Tagad, de sikertelenül tagad mert frázisai többé hitelre nem találnak.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 26.

Másfélórát tartott még a tegnapi előtti megszakadt impozáns záróviadal, azután a költségvetési javaslatot a Ház túlnyomó többsége általánosságban elfogadta. A részleteknél az utolsó, ötödik szakaszig haladtak; némi csatározás e körül lesz még hétfőn is. Aztán bezárul az ideai appropriációs vita utolsó fejezete.

A szavazás előtt még három beszéd volt. Az első Kossuth Ferencz záróbeszéde; haraggal polemizált Hegedűs előadóval, a ki olyan kiméltlenül czáfolt meg az ő adatait.

Lelkendezve hallgatta vezérét a szélsőbal, de a jobboldal részvétele felháborította a szónokot. Haragosan fakadt ki, hogy itt a Házból is mennyire kéri a közszellem sülyedése. Ezzel leült. Hegedűs Sándor nem volt ma jelen, hogy Kossuthnak feleljen, de a válasz mégis megjött mindjárt, még pedig Darányi minisztertől.

A szélsőbal hangos csevegéssel akart boszút állni, amiért előbb vezérére nem nagyon figyeltek. De nem sokáig győzte, mert Darányi miniszter czáfolatai, amelyek Kossuthnak szóltak, nagyon frappánsak voltak.

Kossuth Ferencz személyes felszólalása után Percezel Dezső Sággy Gyulának felelt, aki a minap föllevenítette a jászberényi központi választmány dolgát. Az eset rész

letes föltárással újból bebizonyította a belügyminiszter, hogy csakis a választmányi tagok akaratos ellenzékieskedése az, ami ez esetben kifogásolható.

A szavazás után a záróvitának nagy figyelmét keltő utóhangja szólalt meg az első szakaszánál. Gróf Tisza István fénves polemikus beszédben adott viszonyválaszt Horánszky pénzügyi panaszaira. A maga részéről is fölhívta Horánszkyt a kis és középbirtokosokra vonatkozó eszméje keresztülvitelére. De hozzá tette élénk derűtség közt, hogy nem szeretne a Horánszky bőrében lenni, ha egykor, mint pénzügyminiszter, csakugyan kénytelen lenne Horánszkyt ezt az eszmét úgy megvalósítani, a mint most megvalósíthatónak hirdeti. Az adóviszonyok beható kritikája után a néppárt magatartását szöve Tisza István; kiméltlenül fordult a liberálisizmus támadói ellen és felzúgó taps között azzal végezte beszédét, hogy a katolicizmusnak és az igaz vallásognak nincs nagyobb ellensége, mint a néppárt.

Mikor az ötödik szakaszánál szólásra állott Molnár János, haragos eláll kiáltások fogadták.

Utána Buzáth Ferencz fordult Pichler ellen, amiért merészelte a multkor a néppárti reakciót támadni. Elnöki rendreutalással fűszerezett beszédében egyenesen kötelességnek mondotta azt, hogy a szélsőbal a néppártot támogassa, mert hiszen a néppárt is — ellenzék és a néppárt is támogatta nem egyszer a szélsőbaloldalt. Pichler Győző erőlyesen tiltakozott a Buzáth gyanúsításai ellen s az ellen, hogy ő a szélsőbalról ne tiltakozhassék a Házban mutatkozó reakzionárius törekvések ellen.

Nevezetes dolog azonban, hogy Pichler megtámadtatását és lendületes védekezését mély hallgatásba burkolózva fogadta a szélsőbal. Csupán Eötvös Károly kérdezte a Buzáth támadása alatt, hogy gyanúsítani akar-e? Aztán mindjárt szólásra iratkozott, de ma már nem került rá a sor. Pichler beszéde alatt a baloldalon az egyetlen Olla Lajos helyeselt, Szentiványi Árpád, a nemzeti párt alelnöke pedig, odafordulva a szónokhoz, így szólt hangosan:

— Ezt inkább a tulsó padokról kellett volna elmondani!

ember ül. Ezelőtt kereskedő volt egy jóhírű nagy czégnél. Előkelő családból származott, de rossz társaságba keveredett, kerülgette az iskolát, míg végre az apja, a kinek nyolcz gyermeke volt még otthon, elcsapta kereskedésbe.

A fiu nem akart kereskedő lenni, valami más pálya iránt érzett hajlamot. Először a színháznál statisztált, azután elkerült egy laphoz korrektornak, hogy hátha fogna valamit rajta az irás mestersége. Még korrektornak sem vált be, azóta czimszalagot irkál, hirdetések után futkos. Ő ugyan azt beszéli, hogy ír a lapba, de nagyon kevesen hiszik el neki. Ujságírókkal járhat a kávéházba, ez tetszik neki, olyan emberekkel, akik nagyon jól tudják, hogy meddő marad pályája iránt érzett ragaszkodása.

Kapna ugyan valami kis hivatalt a városnál. A szerkesztő bedughatná irnoknak, fel is ajánlotta már egy ízben pártfogását, de visszautasításra talált.

Nem tudna beleszokni a csendes életbe. Reggel nyolcztól, délután kettőig hosszú idő egy huzamban elülni gépies munka, másolás mellett.

A fiatalember abszintozik vérekes szemével, a félig részeg emberek bamba kifejezésével bámul a pénztár felé.

A kávéházi trónuson egy elvirágozott leány ül... Kenyér galicsokat dobál a főpinczér felé.

Beesett kékkarikás szemei vannak, az

arcán is meglátszanak a ráncok, különösen a halántékán.

A rizspor itt-ott megfoltosodott az arcán az izzadságtól.

Mikor a kávé egy-kettőt ásitva, idejénvalónak találta a lefekvésre gondolni, s kihuzta lábát a kávéházból, a fiatal ember ott hagyta helyét s a leány felé tartott.

A kávé-gazda ugyan kiadta rendeletben hogy ne bocsássák a kasszához a szánalmasan kopott külsejű „szerkesztőségi embert“, de a pinczerek mégis sajnálták megszégyeníteni s nem állták útját már csak azért is, mert jól tudták, hogy az a két ember szereti egymást.

A leány jobb sorsra született. Azt mondja hogy valami földbirtokosnak a leánya, de lángra lobbant a szive, elszökött hazulról, azután megcsalták, kidobták a világnak.

Ugy volt-e ahogy mondja, kitudja? Az afféle leányok sok regényes történet-hönsőinek teszik meg magukat.

Amint odaért a fiatal ember a leányhoz, egész más kifejezést öltött a kasszirő arcza. Valami méla bu borult a szeméire.

Egy ideig még ott ólálkodott körülöttük egyik-másik pinczér, azután magukra hagyták őket.

A férfi kezében tarotta a nő kékeres, csontos kezét s halk hangon beszélt hozzá:

— Ha megdondta Irén, tegyen úgy, mint mondtam. Sokkal könnyebb az életet úgy elviselni kettesbe, mint így külön-külön.

Ezután a tárgyalást megszakították s a szünet után Molnár János a jobboldal folytonos csipkedéseitől kisérvé, adott elő két interpellációt.

A városi közgyűlés tárgyai.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 28

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 31 én délelőtt 9 órakor kezdődőleg tartja meg e havi rendes közgyűlését a városháza nagy termében gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt.

E fontos közgyűlésre a meghívókat tegnap bocsátotta ki Simonffy Imre kir. tan. polgármester. Van a közgyűlésnek 37 tárgya, melyek közül kiemelkedő fontosságnak: az 1848-ik évfordulójának városunkban megünneplése, adópénztárnoki, rendőrfogalmazói, irnokai és esetleg még más üresedésbe jövő állások betöltése, a kisujtca torkolatának rendezése, az Antal és Áron-féle telkek megvétele, a színház átalakítása stb. A polgármester által kibocsátott meghívó a következőképp hangzik:

Meghívás az 1898. évi Márczius hó 21-ik napján csütörtökön délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó rendes bizottsági közgyűlésre.

Tárgyak:

1. Polgármesteri jelentés, az 1898 évi január és február hónapokról.
2. M. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltóságának leirata az „építési-szabályzat“ kiegészítésére 285/12765—1897 bkgy. sz. a. alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
3. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur leirata a „vidéki hus behozatala“ valamit annak, és a helybeli nem iparosok által vágott állatok husának elárúsítása tárgyában 26/900—1897 bkgy. sz. a. alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
4. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága leirata, mely szerint a bor-

Vettem ki szobát, meleget, tisztát, olyan tisztát, mint a maga lelke azelőtt, mikor még nem járta be a kávéházi füst...

Azután beszélt tovább, élénk fantáziával ecsetelve a jövőt.

A leány szeme könyre fakadt. — Végig folyt az arcán, barázdát szántva a rizsporon...

II.

Két hétig éltek együtt. A leány rászánta magát a csendes életre. — Két hétig képezte szóbeszéd tárgyát a kávéház törzsvendégei közt a kasszirő esete, ki odahagyta a kávéház. Egy szép reggelen kasszirő nélkül maradt a kávéház.

A harmadik héten mesélte egy ujságíró hogy a leány megint megszökött.

Ezuttal a szeretőjét hagyta oda.

Egy alsóbbrendű kávéházban találtak rá. Még beesettebbek voltak a szemei, még rizsporosabb az arcza.

A férfi ott ült a pénztár melletti asztalnál, részeg volt a pálinkától. A leány ingergedve fujta rá cigarettából a füstöt:

— Bolond vagy édesem, ne busulj, igyál inkább.

Kaczagott, hogy odvas tekete fogai végig kilátszottak.

A cigánybanda valami szomorú nótát huzott a jelenethez.

A bögfő-hurczoló szivarvéget szedeggett az asztalok alól...

ellenőrző kormány

5. E

az agrár-

lyozása c

módosítá

feliratau

mör-Kish

tárgyu f

való tám

6. S

jegyzői k

niszter u

lemű fel

vaslattal

7. T

bizottság

lentése t

8. U

január 3

könyve,

együtt b

9. A

désére fe

év utolsó

10.

50 éves

lése tárg

11.

beosztott

választás

jött állás

12.

elején le

vargaszí

13.

alakítasc

14.

egyesüle

lépés, v

gyában.

15.

szágos e

lépést k

16.

számu A

tele irar

17.

lán levő

megvéte

18.

gasági p

19.

ványa a

lőskerte

vaslatta

20.

polgáro

21.

rositási

22.

debrecz

lékbe fe

23.

lakosna

kérelm

24.

biztos r

25.

nyugdij

26.

badság

27.

szabad

28.

nek ki

29.

Fischer

Gábor

Szabó

inek k

D

Az c

A

konver

ellenőrző bizottságok szabályzata és ügyrende, kormányhatósági megerősítést nem igényel.

5. Hajdúvármegye közönségének átirata az agrár-socialismus terjedésének megakadályozása céljából a sajto és büntetőtörvények módosítása végett, az országgyűléshez intézett feliratának pártolása, továbbá Heves és Gömör-Kishont vármegyék átiratai ugyanezen tárgy feliratuknak hasonlómű felirattal való támogatása iránt, tanácsi javaslattal.

6. Szabolcsvármegye átirata a községi jegyzői kar érdekében, a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratának hasonlómű felirattal támogatása iránt, tanácsi javaslattal.

7. Tanácsi előterjesztés a közigazgatási bizottságnak az 1897-ik egész évről szóló jelentése tárgyában.

8. Ugyanaz, mely mellett az 1898. évi január 31-én tartott számonkérészek jegyző könyve, főispán ur ő méltóságának átiratával együtt bemutatattak.

9. A számvevőség és házipénztár működésére felügyelő bizottság jelentése az 1897-ik év utolsó negyedéről, tanácsi javaslattal.

10. Tanácsi előterjesztés az 1848 dik év 50 éves fordulójának városunkban megünneplése tárgyában.

11. Adópénztárnok, katonai ügyosztályhoz beosztott r. fogalmazó és egy városi irnok választása, esetleg ennek folytán üresedésbe jött állásoknak választás útján betöltése.

12. Tanácsi előterjesztés a kis-uj-utca elején levő 1757 sorszámú városi telek (az un. vargaszin) felépítése iránt.

13. Ugyanaz a színháznál eszközzendő átalakítások tárgyában.

14. Ugyanaz a kisdiednevelők országos egyesületének alapító tagjai sorába való belépés, vagy segélyezés iránti megkeresés tárgyában.

15. Ugyanaz a kézimunkára nevelő országos egyesületnek pártoló tagjai sorába belépést kérő folyamodására.

16. Ugyanaz a Széchényi-utcai 1804 sorszámú Antal (Adler) féle házassági telek megvétele iránt.

17. Ugyanaz a kis-uj-utca éjszakai oldalon levő 1714 sorszámú Áron Miksa-féle ház megvétele iránt.

18. Ugyanaz a dijnokok és hajduk drágasági pótlék iránti kérelme tárgyában.

19. Dr. Balkányi Miklós és társai indítványa a város keleti oldalán létesített új szőlőkerteknek elnevezése tárgyában tanácsi javaslattal.

20. Schilling Ferencz debreczeni lakos polgárosítás iránti kérelme.

21. Kertész Imre debreczeni lakos polgárosítási kérelme tanácsi javaslattal.

22. Tanácsi előterjesztés Mitrovics Gyula debreczeni ev. ref. lelkipásztor községi kötelekbe felvétele iránti kérelmére.

23. Ugyanaz Dávid Nándor debreczeni lakosnak községi kötelekbe felvétele iránti kérelmére.

24. Ugyanaz Polgári József mezőrendőr biztos nyugdíjaztatása iránti kérelmére.

25. Ugyanaz Lada Miklós közrendőr nyugdíjaztatása tárgyában.

26. Szűcs Lajos városi irnok 2 havi szabadságára iránti kérelme.

27. Szász Sámuel rendőrbiztos 3 havi szabadságot kér.

28. Brummel Gyula állatorvosi oklevelének kihirdetése.

29. Csaplár Jánosné, Erdelyi Györgyné, Fischer Ferenczné, Hódos Lajosné, özv. Kiss Gáborné, Kozma Andrásné, Kovács Andrásné, Szabó Istvánné, Tóth Mihályné bábaoklevelének kihirdetése.

Debreczen, 1898. Márczius hó 24.

Simonffy Imre,

kir. tan., polgármester.

Az ev. ref egyetemes konvent.

— Harmadik nap. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márcz. 27.

A magyarországi ev. református egyház konventje szombaton folytatta tanácskozásait

Tisza Kálmán főgondnok és Kun Bertalan püspök együttes elnöklété mellett.

Az ülést Tisza Kálmán világi elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg és a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését kérte.

A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének fölolvastatásánál Szilágyi Dezső azt indítványozta, hogy a jegyzőkönyvnek, a kongrua-kérdésben szövetkezett — általunk tegnapi szószerint közölt — szövege, mivel az nem elég hiven tükrözi vissza a konvent megállapodását azért dolgoztassék át és ennek hitelesítése a legközelebbi ülésre tartassék fenn. A konvent Szilágyi Dezső indítványát egyhangulag elfogadta.

Tisza Kálmán elnök bejelentette az egyes bizottságok megalakulását. Az egyes bizottságok a következőképp alakultak meg.

Közigazgatási bizottság: Kiss Áron, Horthy István, Bernát Elemér, Simkó Lajos, Bartha Lajos, Deézsy Gyula, Czike Lajos, Meczner Béla, báró Vay Béla, Szász Domokos, Fejes István, Molnár Béla.

Közjogi bizottság: Darányi Ignác, Adám Andrássy Szilády Áron, Bernát.

Iskolaügyi bizottság: Sass Béla, Lénárt József, Czike Lajos, Szász Károly, Szabó János, Parádi Kálmán, Radványi György, Körmeny Sándor, Szász Domokos, György Endre, Fejes István.

Misszió-ügyi bizottság: Szász Domokos, Körmeny Sándor, Szabó János, Széll Kálmán, gróf Dégenfeld József, Szász Károly, Antal Gábor, Radányi György, György Endre.

Tőke-segélyosztó bizottság: Elnök: gróf Dégenfeld József, előadó: György Endre, tagok: Antal Gábor, Czike Lajos, Szász Károly, Szilády Áron, Karap Ferencz, Bernát Elemér, Fejes István, Szász Domokos, Bartha Lajos, Széll Kálmán, Szabó János, Szász Domokos, Sás Béla.

Egyetemes tanügyi bizottság tagjai: Bakcsay Sándor, Szász Károly, Molnár Sándor, Adám Károly, Vécsy Tamás, Czike Lajos, Antal Gyula, Szász Domokos, Vida Károly, Fejes István és György Endre.

Közösügyek intézésére küldött bizottság! Szász Károly, Szilády Áron, Tisza Kálmán, Antal Gábor, Molnár Béla, Szász Domokos, báró Bánffy Dezső, Simó Lajos, gróf Dégenfeld József, Kiss Áron, Szabó János, Széll Kálmán, Szereley Sámuel, Kun Bertalan, Bernát Elemér.

Rendes bíróság. Rendes tagok: Antal Gábor, Szász Domokos, Fejes István, Szabó János, Karap Ferencz, gróf Dégenfeld József, Szilassy Aladár. Póttagok: Szász Károly, Bartha Lajos, Molnár Béla, Bernát Elemér, Horthy István.

Rendkívüli bíróság. Rendes tagok: Szász Károly, Szilády Áron, Szilágyi Dezső, Karap Ferencz, Szilassy Aladár, Antal Gábor, Molnár Béla, Darányi Ignác, Szász Domokos, Bartha Lajos, Deézsy Lajos, báró Vay Béla, Bernát Elemér, Kiss Áron, Szabó János, Széll Kálmán, Sass Béla, gróf Dégenfeld József, Horthy István és György Endre.

Az új bírák azonnal letették az esküt.

Tisza Kálmán bejelenti ezután, hogy az egyházi adózási ügy rendezése és a teherviselés könnyítése érdekében indítványt terjeszt a konvent elé, mely tekintettel a tegnapi tárgyalás kongrua-ügyre, azt ezéle, hogy szótlanul fel az egyházmegyék, hogy a tulajdonosokkal terhet gyülekezetekben irassák össze, illetve mutassák ki, hogy a 10 forintot aluli állami adót fizető egyháztalagok mekkora egyházi adót fizetnek, hány gyermeket járatnak iskolába, mennyit fizetnek értük tandíjban. Ezeket a kimutatásokat azután terjeszték a konvent elé, hogy az egységes adókules így ebből megállapítható legyen a kongrua-törvény 15 pontjában ezek az adatok szolgálhasanak majd alapul a kongrua kiegészítéshez. A konvent ezt az indítványt nyomban kinyomatni és a tagok között szétosztani rendelte, hogy a hétfői gyűlésen már tárgyalható legyen.

A konvent ezután áttért a tanügyi bizottság jelentésének tárgyalására, melyet Sás Béla előadó referált.

A középiskolai hittanárak kérdésénél olvastatott a kultuszminiszter leirata, melyet ez

a konvent azon kérdésére, hogy azon állami és középiskolákban, melyekben nincs rendes ref. hittanár, oly tanárokat is nevezzen ki a kultuszminiszter, kik az ev. ref. vallás tanítására képesítést nyertek, hogy ezek ott a református vallású növendékek hittanítást végezhessék.

A kultuszminiszter ezt a kérdést nem teljesítheti.

A misszió-bizottság jelentését Szabó János, a közjogi bizottság jelentését Bartha Lajos referálta.

Dr. Wolffka ügye a konvent előtt.

A közjogi bizottság jelentésénél olvastatott a debreczeni református egyház felterjesztése, a melyben panaszkoltatik, hogy dr. Wolffka Nándor címzetes püspök, debreczeni plébános a róm. kath. egyház kebelébe több oly ref. vallású egyént vett fel, a kik saját papjuk előtt kétszer nem jelentkeztek és így a törvények be nem tartásával dr. Wolffka vallási sérelmet követett el. Kéri tehát az egyház, hogy az ügyet a konvent terjeszse a kultuszminiszter elé és a sérelem megtorlását ettől követelje.

Antal Gábor püspök, ellenzi a közigazgatási eljárás igénybevételét. Itt nem sérelemtől, de törvénysértésről van szó; kár tehát ebből országos dolgot csinálni. Neki is volt Komáromban ehhez hasonló esete s ő ebből nem csinált országos dolgot, hanem a büntető járásbírósnál tett panaszt és hogy ott minő igazságosan jártak el, mutatja az az eset, hogy ebben az ügyben nem kevesebb személyt, mint gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspököt ítéltek el. Utasítsa tehát a konvent a debreczeni lelkipásztort, hogy az ügyet vigye a büntető járásbírosághoz.

György Endre azon nézetben van, hogy az ily dolgokat kár a konvent elé hozni mert az nem tartozik ide. Mondja ki tehát a konvent, hogy ezután csakis azon konkrét eseteket fogja tárgyalni, a melyek már minden bírósági fórumot megjártak, de érdemleges elintézését nem nyertek. Meggyőződése szerint a jelen ügy is a büntető bíróság előtt intézendő el.

Szász Károly és Tisza Kálmán felszólalása után a konvent Antal Gábor indítványa értelmében döntött.

Az ülést ezzel bezárták. Legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Április 11-ike az iparis- kolákban.

Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy ez évtől fogva minden iparis-kola méltóképpen ünnepelje meg április 11-ikét. E végből a miniszter rendeletet küldött minden állami és államilag segített iparoktatási intézetnek, a mely a következőleg szól:

„Az 1848. évi törvények megalkotása emlékének ünnepléséről” szóló törvényjavaslat alkotmányos tárgyalás alatt állván és előrelát hatóan legközelebbi törvényerőre is fogván emelkedni: ezáltal április hó 11-ike, mely napon dicső emlékeztető V. Ferdinánd királyunk a magyar alkotmány ujjáébredését jelentő 1848. évi öröme emlékeztető törvényeket szentesítette, — nemzeti ünnepnappá fog emel tetni.

E kegyeletes emléknappal megünneplésénél nem maradhat távol a hazai ifjuság sem, mely nek nem szabad elfelejtenie, hogy ezen a napon öltött testet a magyar nemzet nagy tömegének és benne az iparosság ezreinek is a meg

ujhódott magyar alkotmány sánczaiba való felvétele, az eddig kiváltságolt rendek összes jogainak a magyar haza minden szabad polgárára való kiterjesztése.

Ennélfogva elrendelnek tartom, hogy április hónap 11-ét ez évtől kezdve a főhatóságom alatt álló összes iparoktatási intézetek az iskolai ünnepek sorába főlvegyék s úgy az iskolák tanterülete, mint a tanuló ifjuság azt a helyi viszonyoknak megfelelő módon együttesen megünnepelje.

Az iskolai ünnep részletes programjának megállapítását természetesen az iskolák tantestületére kell bíznom, mindazáltal hangsúlyozni kívánom, hogy abban vezéreszműl azt óhajtom, hogy az ünnepségben kellő módon jusson kifejezésre az elődök dicsőítései iránt való kegyelet, a haza és dicsőségesen uralkodó kiralyunk iránti ragaszkodás, mely leginkább juthat kifejezésre az iskola igazgatója vagy a testület valamely tagja által az ifjusághoz intézendő alkalmi beszédben, amely a nap jelentőségének általános fejtegetése mellett kiterjeszkedhetik a sarkalatos 1848-iki törvényekben foglalt nemcsak kegyeleti emlékü, de következményeiben ma is élő, az iparosságot legközvetlenebbül érintő alapelvekre is, melyek a jobbágyság felszabadítása, az ősiség és urbéri székek eltörlése, az egyenlő teherviselési kötelezettség, az egyenlő birtokképeség, az egyenlő politikai jogok és a szabadság kimondása által a haza összes polgárait a haza egyenjogúsított tagjaivá avatják. Anélkül, hogy e beszéd irányára nézve utasítást kívánok adni, csak utalni akarok arra, hogy czélzerű lesz megfelelő módon vonatkozni arra s hogy hazánk sohasem volt szűkkeblű semmiféle rendű, rangu, vallásu, vagy nemzetiségű fiaival szemben a mindenképpen egyenlő jogok kiterjesztésében hogy onkéntesen mind en erőszak nélkül részesített mindenkit az egyenlő jogképeség áldásában s hogy minden magyar állampolgár jogos igénye kielégítésének egyedül czélravezető útja magyar hazánk alkotmányának keretében találhat csak helyét.

Ha április hónap 11-ike valamely évben, mint az idén is, iskolai ünnepnapra esnek, az ünnepség a leközlebb eső iskolai napok valamelyikén rendezendő.

Budapesten, 198. március 24. én.
Báró Dániel s. k.

NAPI HIREK.

Debreczen, márc. 28.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— március 28. —
Borus. — Esős. — Hőstűjedés. — Szeles.

— Az „István“ gőzmalom közgyűlése. Az „István“ gőzmalom részvénytársaság a kereskedelmi akadémia dísztermében tartotta gyűlését. Az elnöki széket S e s z t i n a Lajos foglalta el. Jelen volt 37 részvényes 947 részvényrel és 533 szavazattal. Az igazgatóság a múlt évi általános rossz termés miatt, mely a buza árának rohamos és nagy mértékű hullámlását és liszt üzlet szomorú pangását idézte elő, kénytelen volt az őrlést redukálni. A körülményekhez képest az 1897. évi haszoneredmény mégis kielégítőnek tekinthető, noha sokkal kevesebb, mint bármelyik közelebbi esztendő volt. 43968 frt 18 kr áll a közgyűlés rendelkezésére. Ennek felosztására nézve javasolja az igazgatóság, hogy: 17020 frt fordítassék osztalék fizetésére 10 frt minden 100 frtos névértékű részvény után, mely ápr. 1-től kezdve esedékes. A malom múlt évi összes nyers jövedelme 355361 frt volt. A vagyon teler mérleg végösszege 226348 frt. Csupán a gépfelszerelés értéke 731890 frt. Az alaptőke 370000 frt, a különféle tartalékok 823843 frtot tesznek. A közgyűlés miután a felügyelő bizottság jelentését is meghallgatta, a javaslatokat zárszámadásokat, mérleget elfogadta, a felmentvényt a K o s z o r u s Lajos által indított nyozott köszönet és elismerés kifejezése mellett megadta. Végül a kilépő igazgatósági

tagok helyét töltötték be. Megválasztották igazgatósági tagokká: S e s z t i n a Lajos és S z e p e s s y Antal. Felügyelő bizottsági tagokká: D a l m y Kálmán, S i m o n f f y Emil, L u k á c s Á r m i n. Póttagokká: i f j. C s a n a k József és K o r n h o f f e r József.

— Az Andaházy-Szilágyi intézet ügyei. Az ev. ref. egyetemes konvent fegyelmi bírósága tegnap tárgyalta a V é r t e s i István volt Andaházy-Szilágyi intézeti gondnok ellen hűtlen pénztár kezelés miatt indított vizsgálatot, melynek eredménye tudvalevőleg az volt, hogy az egyházkerületi bíróság elmozdította állásából. V é r t e s i a konventhez főlebbezett; a konvent az első ítéletet hagyta helyben, s amennyiben az első ítélet a hiányzó összeg visszatérítése iránt nem intézkedik, a konventi bíróság nem érzi magát illetékesnek ebben ítéletet mondani, hanem az összes idetartozó aktákat elküldi az egyházkerületnek.

— A helyi vasút közgyűlése. A Debreczeni Helyi Vasút részvénytársaság tegnap d. e. 9 órákor tartotta 11. évi közgyűlését a városnagya nagytermében S z e p e s s y Antal elnöklété mellett. 26 részvényes volt jelen 172 részvényrel, 632 szavazatra jogosítva — Az 1897. évi mérleget és zárszámadásokat kisorsó igazgatósági jelentés szerint a vállalat bevétele 79745 frt 44 kr, kiadása 58304 frt 03 kr volt; így a tiszta nyereség 21441 frt 41 kr, mely kevesebb mint az 1896. évi eredmény amit a személyforgalom és a teheráru szállítás nagy mértékű csökkenése okozott. — A vonatok a múlt évben az 1356 bérletjegy tulajdonosain és 9 különvonat utasain kívül 475175 személyt szállítottak. A teherszállítás pedig 731028 m. mázsát tett. A 21441 frt 41 kr. nyereséget következőleg javasolja felosztani az igazgatóság: 1. Osztalékul fizetessék április 1-től kezdve minden részvényre 5 forint (fél részvényre 2 forint 50 krajczár. Az elvileg elhatározott villamos üzem berendzése tárgyában — miután az előmunkálatok különféle okok miatt ez ideig el nem végeztettek — az igazgatóságnak nem volt jelenteni valója. A közgyűlés a felügyelő bizottság jelentésének is meghallgatása után a jelentést és az abban foglalt javaslatokat, a mérleget és zárszámadást elfogadta s a felmentést megadta. Az igazgatóságból sor szerint kilépett K a r d o r László 585 és H o l l á n d e r Gyula 547 szavazattal újra megválasztották.

— Hadtestparancsnok Debreczenben. Lovag S e h w i t z e r Lajos altábornagy, a hetedik hadtest új parancsoka, — mint értesülünk — április hó második felében indul szemle útjára, a mikor alkalma lesz a hadtest tartalékos legénységét is megismerni, utjában a m i h á z i e z r e d ü n k legénységét is megtekinteni.

— A faáru raktár szövetkezet közgyűlése. Ötödik évi közgyűlését tartotta tegnap a debreczeni faáru-raktár szövetkezet R ö s z l e r Richárd mérnök elnöklése mellett. Jelen volt 30 rész jegy tulajdonos 574 rész jegy képviselőjében 136 szavazattal. A igazgatóság jelentése fokozatos fejlődésről és szép eredményről számolt be. A nyers jövedelem 22031 frt 14 kr, a tiszta haszon pedig 6265 frt 14 kr. A szövetkezet vagyona mérleg szerint 134879 frt 69 kr, ebből követelésekre 90228, árukra 39876 frt esik. A teher rovás szerint az alaptőke 731 részjegyre 36550, a tartalék 20182 frt. Az igazgatóság javaslatára minden 50 frtos rész jegy után 5 frt osztalékot adnak. A felmentvényen kívül G y ö r f f y Aladár indítványára a vezetőségnek köszönetet szavaztak. Fontos határozata volt a közgyűlésnek az is, melylyel megbizta az igazgatóságot, hogy tervezetét készítsen a szövetkezetnek r e s z v é n y t á r s a s á g g á átalakítása iránt s azt terjessze rendkívüli közgyűlés elé. Így akar a vállalat nagyobb alaytökéhez és nagyobb forgó tőkéhez jutni, amire aagy szüksége van. A kilépett igazgatósági tagok: H e g e d ü s István K i l l e r Ede, S z a b ó D a n i e l és T ó t h Béla újra megválasztották.

— Meggátolt gyilkossági kísérlet. A csapó kertben tegnap este egy izgalmas családi dráma aktusát akadályozta meg a közbelépő rendőr.

Elvette egy szerencsétlen fiatal embertől a töltött revolvert, mivel agyon akarta löni családi boldogságuk megrontóját — apja szerelme tárgyát — kit is örülten szerezte. A dolog előzménye igen regényes. Egy idősebb polgár kinek három felnőtt fia van, az utóbbi időben egy fiatal varróleánynak udvarolt és pedig lehető szándékkal. A leánynak az előtt, a mostani udvarló fia volt a szerelme tárgya. — Tegnap délután az apa odahaza családjá körében nyilatottan megvallotta jövő terveit, mely szerint, nejét gyermekeit és az együtt szerzett vagyont visszahagyva, a varróleánnyal alapít új otthon. A fiuk kérve kérték, hogy tegyen le szándékáról — s mikor az apa erre nem volt hajlandó a legidősebb fiu revolverrel zsebében elrohan — hogy megölje a leányt és önmagát. Szándékában a kirendelt rendőr még idejében gátolta meg, elkobozva az öt lövése töltött forgó pisztolyt.

— Az „Iparos kör“ közgyűlése. Az Iparos kör tegnap tartotta rendes évi közgyűlését saját helyiségében. A gyűlésen számos tag jelent meg. Első tárgy az elmúlt év eredményéről szerkesztett jelentés felolvasása volt, melyet V e t é s s y Béla a kör titkára adott elő. A jelentés köszönetet mond Szabó Kálmánnak, mint a kiküldött bizottság fejének az ipartestület megalakulása körül szerzett érdemeiért. Megemlékezik a felsőbb helyen megígért 25—30 ezer forintnyi költséggel tervezett és 3 év múlva körülbelül létre jövő ipari szakiskoláról, melynek érdekében a kör küldöttséget menesztett a miniszteriumhoz. A kör azonkívül a múlt év augusztus havában Karczagon rendezett iparkiallításon 10 tag által képviseltette magát. Az egyelőt rendes tagjainak száma 427. Alapító fogak száma egygyel emelkedvén Wolafka Nándor v. püspökkel — mai napság 31. Ezután pedig a tisztikar megválasztása következett. Megválasztották és pedig egyhangulag: Elnökké S e r l y Ede, kinek eddigi buzgó és odaadó működéséért a kör jegyzőkönyvi köszönetet is szavazott, alelnökök: R ö s z l e r Richárd és J o b b á g y Imre, titkar: V e t é s s y Béla, pénztárnok: S z e d l á k József, jegyző Komlóssy Miklós, könyvtárnok: M ü l l e r Béla, ügyész: V a d o n Sándor és gazda Bisutka Gábor. Végül megalakították a választmányt is.

— Szerencsétlenség egy pászka sütőjében. V e i s z József kis ujtuczai pászka sütőjében tegnap véres szerencsétlenség történt. — K e t l e r Lina 25 éves munkás leánynak karját a préselő gép kerekai odakapták és a gyorsan forgó fogas kerek a jobb kar felső részéből az összes izmokat kiszakgatták. Iszonyu fájdalomtól eszméletlenül rogyott össze. A rémitően összeroncsolt felsőkar bekötözése egy jó óráig tartott. A súlyosan sérült leányt ezután atyja K e t l e r Zsigmond lakására vitték. Az évenként előfordulni szokott szerencsétlenség figyelmébe, hogy a gépek fogas kerekének bádoggal való elfődését rendelje el.

— A Tisztviselő Segélyző egylet közgyűlése. A Tisztviselő Segélyző egylet tegnap d. e. 11 órákor S i m o n f f y Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklété alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés első tárgya volt az igazgatóság évi jelentésének felolvasása. A tartalmas és nagy gonddal kiállított jelentésből megjegyezzük itt, hogy az egylet tagjainak száma az 1897. év végén 172 volt. Tartalék-alapja van az egyletnek 2199 frt 50 kr Beruházási tartalék 237 fr. Vagyoni állapot 9988 frt 54 kr. Előlegül kiadatott 7780 frt 91 kr. Igazgatósági költség 41 frt. Az igazgatósági jelentéssel kapcsolatban Lengyel Imre az egylet buzgó, tevékeny alelnök, a tőle megszokott eloquentiával sajnálattal jelenti, hogy bár felszólította az összes tisztviselőket az egylet köteleibe való lépésre, a felszólításnak csak igen csekély eredménye lett, minek oka bizonyára az egylet iránti közönyösségben keresendő. Pedig az egylet minden lehető elkövet tagjai érdekében. Igazgatósági tagokul szava-

zattöbbséggel Babó Miklós Oláh Károly választotta nacker Sándor P o t o m e Lengyel Imre tett szives rekeztette.

— Az lelnök tegnap sa az 1897. jeddő idő alatt Mihály jegy lentéseket, gyülés elfog nek, mint a tattak: El Szabó Józse jegyzőnek E

Az Első tartotta meg s közgyűlést. M közgyűlés hat jutalékról h ket. Az előter 1897-ik kezelé 7281 uj, jobb jutalékról i sítási osztály Esedékesek v tehát 4.213.44 1896. évben. 390.718.84 frt szegből a ma tak. A díjtart dett. A fenn alapok erősb 296.003.36 frt 1.904.211.65 f nyerk jó ka frt leírása ut kimutatva, tó ságn értékpa betétekben nyekre adot sekben.

Dr. Al előterjeszté mentvény m tóságának ab gyólag tudó lag megadta M á r f f y A felügyelő Bernát, Bas mond, Weil Mintán még Armin elnök élen, tovább Kohn Arnold köszönetet bezárta.

Hétf György L Kechegara Szer te a h Csü Bokor J. Pen by k. (A sikert ar Szó Vas v i r á g Sándor szinmű.

A szí Es alatt kö János s is reánk Es Mivel p akadt pártját a ki a nyára a azelőtt, nekiek A mi tor

zattöbbséggel beválasztottak: Csath Zsigmond Babó Miklós, Beczer Frigyes, Pápai János. Oláh Károly és Balogh Imre. Póttagok választottak: Gergely Antal Stejnacker Sándor, Medgyesi Ferenc, Pótomcsi Ignác és Hajdu Gyula. Lengyel Imre ezután az egyet tagjaihoz intézett szíves jókívánságokkal a közgyűlést befejeztette.

Az önálló munkások temetkezési egyletének tegnap délelőtt számolt be az előjáróság az 1897. ápril 6-tól december 31-ig terjedő idő alatti működéséről. A Vettesy Mihály jegyző által készített és felolvasott jelentéseket, kimutatás és mérleg számlát a közgyűlés elfogadta, a felmentvényt az elnökségnek, mint a bizottságnak megadta. Megválasztottak: Elnöknek Nagy János, alelnöknek Szabó József, ellenőrnek Madarász Ferenc, jegyzőnek Privitzer József.

Az Első Leánykiképzési-Egylet, m. sz. f. hó 20-án tartotta meg számos tag jelenlétében XXXV. rendes évi közgyűlést. Miután Schwarz Armin elnök kimutatta a közgyűlés határozatképességét, amennyiben 202 tag 1406 jutalékrészt helyeztet leletébe, előterjesztették a jelentéseket. Az előterjesztett főjelentésből kiteszik, hogy az 1897-ik kezelési év is nagyon eredményes volt, mivel 7281 új, jobbra a legfiatalabb korosztályhoz tartozó jutalékrészt irtak be, megjegyzendő, hogy a fin-biztosítási osztályok is jelentékeny szaporodást szolgáltattak. Eredékessé vált biztosítások fejében 136,306.13 frtot, tehát 4,213.44 frttal többet fizettek ki, mint az előző, 1896. évben. — A jelentékeny kifizetések dacára 390,718-84 frtnyi kezelési felesleg éretett el, amely összegből a matematikai díjtartalékhoz 251,711-03 csatoltak. A díjtartalék emellett 1,608.203-29 frtra emelkedett. A fennmaradó 148,008-81 frt az alapszabályszerű alapok erősítésére fordított amely összeggel azok 296,003-36 frtra egészítettek ki, így tehát az évi mérleg 1,904.211-65 frt főösszeggel zárul. Az alapok fedezetüket nyerik jó kamatozásu budapesti házakban, amelyek 7632 frt leírása után 755,654-25 forinttal vannak a mérlegben kimutatva, továbbá 4 fél százalékos elsőrendű biztonságú értékpapírban 426,440-30 forinttal, takarékpénztári betétekben 169,313-57 forinttal, végre saját kötvényekre adott kölcsönökben és kint levő követelésekben.

Dr. Alexander Bernát a felügyelő tanács elnöke előterjeszti a tanács jelentését és indítványát a felmentvény megadására, mire a főjelentést és az igazgatóságban kifejezésre jutott indítványait jóváhagyólag tudomásul vették és a felmentvényt egyhangúlag megadták. — A jegyzőkönyv hitelesítésével Márffy Károlyt és Singer Dávidot bízták meg. A felügyelő tanácsba választottak: Dr. Alexander Bernát, Basch Lajos, Heger József dr., Simenyi Zsigmond, Weil Dávid J. ismét és Wertheimer Albert (új). Miután még Hevessi József tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, ki huszonkilenc év óta áll az intézet élén, továbbá az egész igazgatósági testületnek és Kohn Arnold vezérigazgatónak élénk éljenzés mellett köszönetet és elismerést szavaztak, elzök a gyűlést bezárta.

Színház.

Műsor.

Hétfőn: 1848. Hadak utja. Verő György látványos történeli színműve.
Kedden: Folt, amely tisztit. Echezaray drámája.
Szerdán: A gésák, vagy egy japán tea ház története.
Csütörtökön: A kis alamuszi. ifj. Bokor J. kedvelt operettje.
Penteken: Béletszünvetben, először Trilbyk. (Aggszüzek) A fővárosban szenzációs sikert aratót énekes bohózat.
Szombat: Trilbyk másodsor.
Vasárnap délután: A gyimesi vadvirág. Este Békéssi Gyula és Haday Sándor bucsu-felléptéül: A csikós, népszínmű.

A szinigazgató és a közönség érdeke.

És a mit vártunk bekövetkezett. E cím alatt közölt pénteki cikkünkért Komjáthy János szinigazgató ur és egynémely laptárs ur is reánk ripakodának.

Es hozzáfogának a mi fojtogatásunkhoz. Mivel pedig Debreczenben igen sok lap van, akadt ezek közül néhány olyan is, a mely pártját fogta annak a Komjáthy-nak a ki a sajtó orrára akart koppintani. — Bizonyára a laptársak nem fontolták meg a dolgot azelőtt, mielőtt tollat fogtak kezükbe. Legyen nekik ez megbocsátva.

A közönség pedig látja, hogy szorítják a mi torkunkat s kíváncsi rá, mi fog most történni.

Hát a Debreczeni Hirlap ha százezer ördöggel kell is szembezállni nem hagyja magát. Az igazság, az összeszortott torokból is kitör és eget kér.

Mert kérem tisztelt laptársaink úgy áll a dolog, hogy ez a mi kis redakciónk, melyre önök most egyhangulag anathémát kiáltoznak felháborodott Komjáthy ur amaz igazán vakmerő fellépése felett, a melyet a D. R. U. péntek reggeli számában Komjáthy ur tollából megjelent nyilatkozatban önök is olvashattak. — Abban utasításokat ad Komjáthy János nekünk, hogy mint írjunk szinársulatról, előadásairól. — Teszi ezt oly gunyos és elbizakodott hangon és irmodorban a mely képes az embert a legnagyobb mértékben felingerelni. Nohát ha t. kollegák ebben sem vették észre, hogy ez a sajtó terrorizálása, akkor roppant módon csodálkozunk önökön.

Ezt azonban mi a fentemlített cikkben nem akartuk bolygatni, mert hiszen akkor személyes támadásban kellett volna Komjáthy urt részesíteni.

Már pedig ez a bosszu jellegű kölcsönöztes volna ebben az esetben ama másik cikkünknek, a melyet ugyanazon napon akarunk megírni, figyelmébe szándékozván ajánlani a közönség érdekében a másnap összeülő színházi bizottságnak azt a hallatlan dolgot, hogy Komjáthy ur ősszel ujra kolaratur énekesnő nélkül akar bejönni s így óhajtaná kihuzni a téli szezon.

Mert hiszen Kapossiból Komjáthy ur akart erővel kolaratur énekesnőt csinálni. — Az az énekesnő igen jól tudja magáról, hogy ő csak soubrett szerepekben felel meg, de Komjáthy ur nem akart engedni, mindaddig, a míg a színházi bizottság igen bőlesem színtelen a mi álláspontunkra helyezkedve, beleszólt a dologba s a mint már röviden jeleztük is, utasította Komjáthy ur, hogy jövőre megfelelő kolaratur énekesnőről gondoskodjék, mint a hogy azt a szerződés is kiköti s mint a hogy azt a debreczeni közönség meg is követeli. Ez hát fényesen bizonyítja, hogy a mi felszólalásunk jogos és indokolt volt.

A kérdéses cikkben elhallgattuk tehát a fentemlített sérelmet, nem tettünk azért szemrehányást Komjáthy-nak, de ha nem mutatunk is akkor arra, laptársaink észrevehették volna azt maguktól is.

Megirtuk azt a cikket de érthetőleg a visszafojtott felháborodás a terrorizálni akarás miatt forrt bennünk s ez teszi érthetővé cikkünknek kissé szokatlan hangját.

A leghatározottabban és legkomolyabban kijelentjük, a kételkedőknek és gyanúsítóknak bátran szemébe nézve, hogy felszólalásunk a közönség érdekében történt s annak sem eltitkolt, sem más czélja nem volt, mint a mire cikkünk végén rá is mutatunk, hogy a debreczeni színház a jövő szezonra egy jó hangu kolaratur énekesnőt kapjon.

Ezt vegye tudomásul mindenki, aki nyíltan, vagy titokban mást hirdet a mi cikkünk czéljával s otromba módon soha eszünk ágában sem volt czélzatokat imputál cikkünknek.

De vegye tudomásul főként Komjáthy ur, a ki a Debreczeni Ellenőr szombati számában támad meg bennünket.

Vegye tudomásul:

1. hogy mi sem oly annyira, sem ily ennyire nyilvánvaló tényeket nem hamisítottunk meg, hanem a bérlők megrövidítése és a kolaratur énekesnői szerepkör betöltése dolgában a tiszta igazságot irtuk. Azok úgy vannak, ha a bérlők százszor bizalmat szavaznak is neki, mert mi akkor is valljuk, miszerint velük szemben az igazgatóság nem volt méltányos. Hogy a kolaratur énekesnő hiányzik a társulattól, abban is igazunk volt, bebizonyította a színházi bizottságban kivított győzelem, mely a mi győzelmiünk is volt.

Vegye tudomásul, hogy mi olyan esztelelenséget nem irtunk soha, hogy jó kolaratur énekesnő nélkül nem lehet kitűnő előadásban szinrehozni Bánkban, vagy Anóka arátját. — Ezt csak Komjáthy-féle nyakatekert okoskodással lehetett kiolvasni cikkünkben melyben az volt írva, hogy mi vel a primadonna (kolor. énekesnő) s társu-

lat lelke, rendszerint arról itélik meg, ha elsőrendű, vagy fokozatosan másod, harmadrendű, vagy végül ripacs-é a társulat. Azért kár volt e sántikáló ötletéhez előre gratulálni nekünk, Im kárba veszett s a bombaszt szót-pattant.

Es vegye tudomásul, hogy mi nem irtuk azt, mintha önnek ripacsi volnának. — A néhány sorral fentebb említett értelemben került bele az a ripacs szó, melybe Komjáthy ur és egyik laptárs annyira belekapaszkodának. — Ezt használták fel olyan czélzatok és roszakaratu következtetésekre, a melyeneket mi sohasem állítottunk. — Minden a ripacs szóhoz erővel odaránczigált nagyhangu szólam tehát e kijelentésünk folytán fucsba megy. Mert hiszen tiszta rágalom olyat állítani mi rólunk, mintha azt irtuk volna hogy a debreczeni színháznak egyetlen művésze volna Szathmáry Árpád személyében, a többi mind ripacs.

Ilyet a kinek szeme van az olvasásra, fel nem fedezhet cikkünkben. — Hiszen önmagunkat czáfoltuk volna a le szégyenletesen, ha ezt irtuk volna, a mikor méltányoltuk igen sok jóakarattal az egész szezonon keresztül az egyes előadásokat, dícsértük folyton a szereplőket a kik részszolgáltak, gyakran akkor is, ha csak igyekezetet láttunk s egyebet semmit, nem akarván művészi hiúságukat sem azzal megsérteni, hogy ha egy szerepben véledlenül nem feleltek meg, akkor azt megírjuk s azzal lerontjuk többi sikereit is.

Nem akarunk példakkal szolgálni. Azt a társulatot, melyet egészben jönnek s a debreczeni színházhoz, tekintve a jelenleg vidéken uralkodó színészeti viszonyokat, teljesen megfelelőnek mondottuk mindössze egy jónévű bonvivante színész s lyrai szerelmes és kolaratur énekesnő szerződötését sürgetvén a szezon elején, akkor is egyetértőleg a színházi bizottság tagjaival, nem nevezhettük ripacsnak anélkül, hogy önmagunk következetlenségbe ne estünk volna.

Igenis azt irtuk, hogy ma egyetlen nagy nevű művész van a társulatnál. — De ezzel szembe akartuk állítani az elelőtti Krecsányi, Nagy Vince, Valentin, Aradi, Leszkay stb. igazgatásai alatt uralkodott viszonyokat, a mikor egy szezonban (Valentin alatt) ilyen nagy nevű művészből és művészek voltak itt, mint Somlóné Vada, n. y. Vilma, Kopácsy Juliska, Ellinger Ilona, Lásziné, Medgyaszay Evelin, Arday Ida, Pápai Károly, Pirokska, Tóke, Emilia, Mándok, Béla Molnár László, Somló Sándor, Balassa, Haday Sandor, Gyöngyi Izsó, Rónaszék, Gusztáv stb. és felényire sem látogatták a színházat, mint most s dacára ennek jóval több méltányossággal volt a bérlők iránt akkor az igazgató, mint most a fényes haszon mellett Komjáthy. Ennek az ellenkezőjét tessék bebizonyítani. Így hát semmi sértést sem foglat magában cikkünk Debreczen város nemes és műpartoló közönségére, melynek nagy hálaival tartozik Komjáthy.

Es végül azt állítja Komjáthy hogy mi e hajszt (tagadjuk!) egy énekesnő miatt és érdekében indítottuk ellene. Nohát, hogy ez mennyire nem felel meg a valóságnak, csak fentebbi kijelentésünkre utalunk és ismételjük férfias határozottsággal és komolysággal, hogy mi szavunkat teljesen érdek nélkül, tisztán a színházba járó közönségünk nevében és képviselőitében önzetlenül emeltük fel. Nem tudjuk, nem is óhajjuk tudni milyen differenciák vannak az általa gondolt énekesnő között és közte s miképen fűződik annak tisztelt nevéhez Komjáthy-nak folytonos meghurczoltatása s méltatlan megbántás kezerőségének emléke, de annyit mondhatunk mi is, — hogy ma nincs más a vidéken kivül s s Róthy Laurán kívül a ki itt kolaratur partiekben annyira megállja helyét.

Különben pedig mi nekünk teljesen közbömbös, hogy kit szerződöt, csak olyan legyen a ki megfelelően a közönség kívánalmának. Annyival is inkább fontos most a kolaratur énekesnői szerepkör, mert most már nagyon valószínű, hogy megkapja Komjáthy a 3000 frt subvencziót az operára s

bizony akkor kell jó hang. De idáig úgy vet-
tük észre, hogy az igazgató ur Kaposit
akarta az operákban énekelteni.

És ezzel végeztünk Komjáthy János
nyilatkozatával, még csak azt ismételtük
hogy nekünk nem volt okunk, sem szándékunk
megbántani a társulatnak egy tagját sem.
Velünk általánvéve a jelenlegi viszonyokat te-
kinthetünk elégedve, legfeljebb egy
jó bonvivant színész és egy lyrai szerelmes
volna még szükséges, miután már a színházi
bizottság rendelkezése folytán lesz koloratur
énekesnőnk. Ezzel a mi valódi célunkat el-
értük s mint ki jól végezte dolgát, befejez-
vén a vitát, a tollat letesszük.

A Debreczen laptárs cikkéről kell
még valamit mondanunk. De ezzel már csak
röviden végezzünk. Beleszól a kolléga, a mi
dolgunkba, de anélkül, hogy tisztába lett
volna azzal, hogy mi miért szólaltunk fel.

Tiszteletben tartjuk a cikkíró személyi
ségét s ha oda nem mondunk neki csak en-
nek köszönheti. De a következőket mégis
ajánljuk figyelmébe.

E cikk bevezető része a Debreczen
nek szól, ott meglátja, miért íródott meg
cikkünk olyan hangon, a melyen a laptárs
is fennakadt.

Tagadjuk, mintha másképp üdvözöltük
volna Komjáthyt a szezon elején s ta-
gadjuk, hogy akkor kifejtett programunkat
nem tartottuk volna be. Egy jöttát sem en-
gedtünk abból.

Lapunk múlt évi szeptember 30-án meg-
jelent számában kifejtett programunkban
ez irtuk:

Az alábbiakban kifejtjük lapunk, a
Debreczeni Hírlap által a szezon-
ban követendő álláspontot is, a mely azon-
ban természetesen az ez idő alatt bekövet-
kező eseményekkel és hullámzásokkal
változhatik, — és egynémely dolgokat aján-
lunk alább Komjáthy János ur, a deb-
reczeni színház érdemes igazgatójának szí-
ves figyelmébe.

Nohát voltak hullámzások s volt és van
okunk arra, hogy az eddig taplált jó véle-
ményünk megváltoztassuk. Avagy a bérlők sé-
relme s az a törekvése Komjáthy-nak, hogy a
jövő szezon végig húzza koloratur énekesnő
nélkül, nem elég lényeges okok?

A bérlőre és a társulatra vonatkozólag
a Debreczennek is szól az, a mit fen-
nebb Komjáthy urnak irtunk.

A Debreczen tudja jól, hogy nem
rőla szoltunk akkor, midőn azt irtuk, misze-
rint a sajtó egynémely része elkényeztette
Komjáthyt és mégis visszautasítja a vá-
dat. Nohát nem különös ez. Ez az a nagy-
zolás. Mi csakugyan veszélyeztetve láttuk a
közönség érdekeit s ennek okát Komjáthy
elbizakodottságában találtuk meg. — Fő oka
volt ennek egyik helybeli sajtóorganum múlt
évi magatartása, mely elkényeztette Kom-
játhyt.

Azt mondja végül a Debreczen,
hogy mi a kik barátságát ígértünk Kom-
játhy-nak a szezon elején, nem tartottuk
azt meg.

Hát ez mindenesetre súlyos vád s ha
ránk tudnák bizonyítani, bizony furcsa színben
tünhetnének fel csakugyan igazva volna a Deb-
reczennek, hogy az ilyen barátságát nem
köszöni meg Komjáthy.

De programunkból ne csak annyit ve-
gyen ki a Debreczen, hogy ezt ígértük.
Barátaileszünk Komjáthy-nak
hanem a folytatását is miért nem közölte, a
melyik pedig hangzik ekképpen:

Barátaileszünk Komjáthy-
ny-nak, a mig Komjáthy igazgató
azon az uton halad, mely a deb-
reczeni színház minden tekintetben való
fejlődését biztosítja, a mig olyan előadásokat
nyújt, melyek a debreczeni mű-
értő közönség igényeit min-
dentekintetben kielégítik, ad-
dig mellette állunk, de ha le-
léperről az utról, készek vagyunk
ellene is harcolni.

Komoly, igazságos és mindenekfelett
obiectiv kritikát gyakorolunk a társulat mű-
ködése s az egyes előadások felett. Egész
röviden foolalkozunk az egyes estéket be-
töltő darabok szereplőivel, megadjuk a fel-
tétlen dicsőretet annak a ki megérdemli, de
kérelhetlenül rá mutatunk a
hibákra és gyengeségekre is.

De figyelmeztetjük, ne éljen vissza a
mi közönségünk részéről a múlt télen általa
is tapasztalt nagyfoku rokonszenvvel, igye-
kezzen továbbra is oly művészi niveaun álló
előadásokat produkálni, a melyeneket tavaly
— néhány gyenge előadást leszámítva —
oly előnyösen észleltünk, akkor a közönség
bizalma, színházba járási kedve csak nőni,
az ő babérai csak szaporodni fognak.

A társulatról véleményünk pedig ez volt:
S végül új társulatról néhány szót. —
Sok teljesen új taggal köszönt be az igaz-
gató. A mi véleményünket tehát ezekről
fenntartjuk arra az időre, ha az új tagok
bemutatkoznak, most egyelőre azonban any-
nyit megjegyzünk, hogy Debreczenben ál-
talanosan el van terjedve az a nézet, misze-
rint a jelenlegi társulat sokkal gyengébb,
mint a tavalyi.

Mi úgy hisszük, hogy nem. Az új
primadonnát ugyan nem ismerjük, de azért
bátran merjük ezt állítani s azon remé-
nyünknek is adunk kifejezést a kételkedők-
kel szemben, hogy Komjáthy igazgató
e társulattal is nyújt oly összevágó, precíz
előadásokat, mint a múlt szezonban.

Tagadhatatlanul sok a közepes tehetség
a társulatnál, a melynél fogva figyelmeztet-
jük, Komjáthy igazgatót, hogy
ha a szezon elején tapasztalja
miszerint egyes szerepkörök
gyengén, hiányosan vannak be-
töltve, nekessék azok kiegés-
sítésével, mert Szathmáry Árpádcsak
egy művész, az ő kedvéért és tehetségéért
sok gyengeséget elnézünk, de mindent nem

Nos, laptárs, betartottuk-e program-
munkat??

A színházi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 26.

„Diadalunk“, e szócseka az eredménye;
a szombaton tartott színház bizottsági ülésnek.
Küzdelmünk tehát nem volt meddő. A
debreczeni városi színházban újra colatur
énekesnő fog énekelni. A szini bizottság ha-
tározata bátorításunk, a jövőben netalán elő-
forduló küzdelmekben.

Most mikor tul vagyunk a harczon, mi-
kor a küzdelem hevében felkorbácsolt szene-
délyek csillapulóban vannak, kijelenthetjük
nyugodt lelkiismerettel, hogy minket nem ve-
zetett semmiféle mellékes érdek, ez actiónál,
csak városunk színház látogató közönségének
jól felfogott érdeke s minden más gyanusítást,
mint hozzánk nem méltót, visszautasítunk.

Kijelölt irányunktól minket semmi féle
gyanusítás el nem térít és mindannyiszor
actióba lépünk; valahányszor ezt Debreczen
város közönségének érdeke kívánja.

A kritikanak szerintünk nemcsak jogai,
de kötelességei is vannak, (mindaddig, mig a
felett a szingazgató előleges cenzurát nem
tart). — E kötelességét akkor teljesíti, ha a
nagy közönség jogos érdekeit védi.

Mi teljesíteni fogjuk e kötelességünket
továbbra is. Ez a mi programunk, mitől soha
nem fogunk eltérni.

Az érdekes ülésről különben az alábbi
sorokban számolunk be:

Délután egynegyed 4 volt, mikor a ke-
vés érdeklődő tag jelenlétében, az elnöklő
Komlóssy Arthur városi főjegyző az

ülést megnyitotta, kivüle jelen voltak: Ábra-
hám László, Boczkó Sámuel, Komlóssy Dezső
Sesztina Lajos, Fráter Imre, Szentkirályi Ti-
vadar, Márk Endre, Berger Jenő, Roncsik
Lajos és Szabó Kálmán jegyző.

Az elnök felolvastatta múlt évben meg-
tartott színház bizottsági ülés jegyzőkönyvét,
melynek értelmében a színház igazgatója már-
czius 10-ikéig tartozik bejelenteni, a
társulathoz szerződött összes tagok név
sorát.

Ezután a jegyző felolvasta Komjáthy
szingazgató jelen esét, a harmadik évre szer-
ződött tagok névsoráról, az operai előadások
ról és az ezzel kapcsolatos tűzkárbiztosítás
kérdéséről. A jövő évre szervezett társulat
férfi tagjainak szerződötését a bizottság egy
hangulag elfogadta, de nem úgy, a nők szerződ-
ötéséről szóló jelentést.

Roncsik Lajos kultur tanácsos kö-
telességet vél teljesíteni, mikor hivatkozva a
19. szakaszra konstatálja: hogy az igazgató
annak nem felelt meg. A szakasz értelmében
az igazgató 4 énekesnőt tartozik szerződötetni
és a beadott jelentésben csak háromról van
említés téve. A Kaposi szerződötésével
nem látja betöltöttnek a már egy év óta üres
koloratur primadonna szerepkörét. —
Kaposi szerződötését az operette subrett
szerepkörre tudomásul veszi, de indítványozza
hogy hivassék fel az igazgató a szerződés 19.
szakaszra értelmében a koloratur énekesnői
szerepkör betöltésére.

Az indítvány ellen Márk Endre és
Berger Jenő szólaltak fel, mig mellette
Komlóssy Dezső és Sesztina
Lajos szólottak.

Komlóssy Arthur elnök a felolva
sott 19 §-ból bizonyítja, hogy a társulathoz
egy koloratur énekesnőt, egy subrettet, egy
népszimnő énekesnőt és egy alista nőt tar-
tozik az igazgató szerződötetni. Jelenleg, ha a
szerepkörök nincsenek is precirozva, a negye-
dik énekesnői állás nincs betöltve.

Fráter Imre hivatkozva arra, hogy a
színház bizottsági tagságból nem csak jog, de
kötelesség; a színház látogató közönség ér-
dekeinek megvédése is kötelesség. Kaposi
nem fogadja el koloratur énekesnőnek, vala-
mint a közönség se.

Az elnök ezek után Roncsik Lajos
indítványát szavazás alá bocsátotta. Elfogadták
az indítványt: Komlóssy Dezső Sesztina
Lajos Fráter Imre. Ábrahám
László és Roncsik Lajos. Ellene szavaz-
tak: Márk Endre, Berger Jenő, Boczkó
Sámuel és Szentkirályi Tivadar.

Az indítvány értelmében tehát felhív-
ják az igazgatót: hogy tekintve azt, hogy a
kilátásba helyezett operai előadásoknál is szük-
séges koloratur énekesnőt és azt Kaposi szer-
ződötése által nem tartják betöltöttnek, a ko-
loratur énekesnői szerepkört mielőbb töltse be.

Komjáthy igazgatónak az operai
előadásokhoz felajánlott 3000 frnyi államse-
gélyről szóló jelentését örömmel veszi tudomá-
sul. Egyben kimondja a bizottság Berger
Jenő indítványára, hogy a biztosítási szerző-
désnek az operai előadásokra való kiterjesz-
tésére felkéri a tanácsot.

Az igazgató kérésére a tanácsnak javas-
solják, a 3000 forintnak a subventióból való
kiutalását.

Ezután Roncsik tanácsost megbiz-
ták, hogy a szerződés 25-ik §-a értelmében
tekintse át az igazgató üzleti könyveit és az
ott lelt adatok alapján készítsen el az
új szerződés feltételeit, a legközelebb kiírandó
pályázathoz.

(k, a.)

* L. Komáromi Szegeden. Egy fővárosi
napilapban olvassuk, hogy: „L. Komáromi
Mariska asszony, aki ez időszerint Szegeden
vendégszerepel, kedden, március 29-én lép
föl újra a Magyar Színházban, az Aranylako-
dalom Boriska Mariska kettős szerepében.“
Szóval L. Komáromi Mariska Debreczen-
nek beteg! (?)!

* Három előadás. Szombat este másod-
szor került színre a Varázsgyűrű. Ugyanazt

mondhatjuk az
irtunk.

Vasárnap
adták délután
Fenyérit.
muzsikált.

Vasárnap
rázsgyűrű. Zaj
tetszést Rub
szombat esti
egy gyönyörű
telő, melyhez
lánczezal is j

A
Nem rég
lis hölgyről,
vén és nagy
ezolatou.

Ez a höl-
nak. már több
feltűnt minden
egész napon
várost.

A közön-
furea perszo-
— hogy va-
reklamot,
Barany
liz és a ke-
azaz egyéb-
Szegeden a r
kasziánó.

— Hát
kérdzte a re-
— Kére-
v a gyök,
zsebet.

A szege-
foglakozásn-
merni és kér-
szegre.

Az oka
használat fel-
hanem eljött
rendőrség s
mást sem es-
egrébb itt e-
őrszere hivat-

A kéte-
jelent — ter-
dern járműh-
dik. Ezen já-
esolt részke-

Ugy fé-
kocsis a l-
dos leány-
gánál.

A mid-
pott és aza-
csinál, mint
lyes fellépés-
mit sem. H-

— H-
bajuk?
Hiába
veneziájuka
rendőrség
a ma regge-
lin) Érdős
utaznia.

Igy já-
mást, mint

— Weisz Józ

Oszi
Tavas
Oszi

103. n. a. h. u. g. v. e. p.

mondhatjuk az előadásról, a mit a premierről irtunk.

Vasárnap délután a Próba házasságot adták délutánias előadásban, — kivéve Fenyérit. Ezuttal Rác Károly bandája muzsikált.

Vasárnap este harmadszor ment a Várásgyűrű. Zajosabb sikert Kállai Lujza, tetszést Rubos és Serfőzy értek el. A szombat esti előadásban F. Kállay Lujzát egy gyönyörű virágkosárral lepték meg tiszteletül, melyhez még egy remek aranyóra nyakláncszal is járult.

A biciklis hölgy.

— A vándor kaszírnö. —

Debreczen, március 27.

Nem régiben hirt adtunk arról a biciklis hölgyről, ki Szegeden nagy feltűnést keltett és nagy patáliát csapván onnan eltolon ezoltatott.

Ez a hölgy, kit Baranyi Erzsébetnek hívnak. már több ízben járt Nagyváradon. Itt is feltűnt mindenkinek a kis termetű leány, a ki egész napon át biciklin beszélgette a városát.

A közönség nem tudta, ki legyen ez a furesa perszóna; általában azt beszéltek róla, — hogy valamelyik bicikligyárnak csinál reklámot, — most azonban kiderült, — hogy Baranyi Erzsébet szenvedélyes bicikliző és a kerékpározás a főfoglalkozása, — azaz egyéb komoly foglalkozása nincs is. Szegeden a rendőrségnél azt mondta, hogy kaszírnö.

— Hát akkor miért csatangol egész nap? kérdezte a rendőrbiztos.

— Kérem én vándorkaszírnö vagyok, — mondotta Baranyi Erzsébet.

A szegedi rendőrség azonban ennek a foglalkozásnak jelentőségét nem akarta elismerni és kényszerutlevéllel hazaküldötte Erdőszegre.

Az ekszcentrikus leány azonban nem használta fel ezt a rendőrségi potyajegyet, hanem eljött ismét Nagyváradra. — Az itteni rendőrség szeme is megakadt a leányon, ki mást sem csinál, mint biciklizik. E miatt és egyéb itt el nem mondható okok miatt a rendőrségre hívták.

A kétes ekszisztenciájú hölgy meg is jelent — természetesen biciklin. Ehhez a modern járműhöz különben is nagyon ragaszkodik. Ezen járta be Magyarországot és a kapcsolt részeket.

Ugy félti a kerékpárját, — mint a jó kocsis a lovát. — Különben nagyon karos leány és folyton revolvért hord magánál.

A midőn kihallgatták, éktelen lármát csapott és azzal fenyegetőzött, hogy olyan patáliát csinál, mint Szegeden. A csöpp leánynak érélyes fellépése természetesen nem használt semmit sem. Hiába mondotta:

— Hát mindig csak én velem van bajuk?

Hiába szidta a rendőröket és egész frekvenciájukat, mégis bele kellett nyugodnia a rendőrség intézkedésébe, — a mely szerint a ma reggel induló vonattal (és nem biciklin) Erdőszegre, — illetőségi helyére kell utaznia.

Igy jár az olyan leány, ki nem csinál mást, mint — biciklizik.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatőzsde.

Weiss József budapesti terménybizományi cég jelentése.

Debreczen, márc. 28

Készáru 5 magasabb

Table with 2 columns: Item name and price. Includes 'Oszi buza', 'Tavaszi buza', 'Oszi rozs'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes 'Tavaszi rozs', 'Oszi zab', 'Tavaszi zab', 'aug.—szep. tengeri', 'Szept.—okt. tengeri', 'Május—június 1898'.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1898. március 23.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 340 klgon felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — krig. Fialat nehéz (páron — 23) klgon felüli sulyban) —65 krtól 70 — krig. Fialat közép (páronkint 250 300 klg. sulyban) —59 krtól 65 — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronkint 220—280 krg sulyból) —44 krtól —45 krig. Könnyű páronkint 220 klg. terjedő sulyban —3 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban) —51 krtól —52 krig. Közép (páronkint 220—260 klg sulyban) —49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) —47 — krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1898. évi márc. hó 31. napján volt készletben: 26.965 darab 1898 évi márc. hó 21. napján felhajtott — drb 1898. márc. hó 12. napján elszállított 504 drb. 1898. márc. hó 21. napjára marad készletben 26664 drb. Hízottsértés forgalom változatlan.

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

Március 25—26. hetivásár

Élelmiszerek és házi cikkek: Szás kilónként: Bab 8—12, burgonya 1 80 frt., borsó 18—23 frt., lencse 20—32 frt., (liszt láng) 19.40 17 80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér) 18.60 — frt. (közép) — — — — — rt. (rozs) 11.60 kr. (barna) 15 kr. lencse 22—36 kr. liszt (legfinomabb) 20 kr. (buza finom) 19 1/2 kr. (buza durva) — kr. (rozs) 18 kr. (zsemlye) — kr. (fehér közép) — kr. (barna közép) — kr. szappan 20—24 kr. zsír (disznó) — kr. (liba) — kr. nuzlason ó — kr. szalonna új 68 kr. sólla 70 kr. Literenként: Borsó 14—16 kr. bor (ó hegyi) 40—60 kr. (ó kerti) 40—60 kr. (új kerti) 30—36 kr. cezet — kr. lencse 14—16 kr. petróleum 16—24, pálnka (közönséges) 32 kr — frt. rizskása 14—34 frt. szén (putnoki) 1.00 frt. (salgótarjáni) 1.50 frt. (szalon) 1.80 frt. pirszén 2.00 frt. szalonna ó 65. — frt. szalonna új 52—53 frt. szalonna sóltan — — — frt. háj új — frt. háj ó 56—60 frt. zsír — frt. — Kilónként: Bab 8—12 kr. borsó 18—24 kr. burgonya 3 kr. kenyér (fehér) 18 tej 10 kr. tejfel 40 kr.

Állatvásár: Szarvasmarha felhajtott 600 drb. eladatott 500 drb; ló felhajtott 350 drb. eladatott 280 drb; juh és bárány felhajtott — drb. eladatott — drb.

Húsárak: Marhahus kilónként 36—54 kr borjúhús 56—60 kr juhús 32—36 kr, sertéshús 48—60 kr.

Gabonaneműk: Buza 12.00—11 .80s kétszeres 11.50—10.70 frt. árpa 5.60—5.40 frt zab 6.40—6.20 frt. tengeri 5.90—4.70, ter, fr — — — — — frt. köleskása — — — — — költ

CSARNOK.

A pezsgőt is meguntuk!

Irta: Vértessy Gyula.

Akkoriban a hatos huszárknál volt önkéntes Almássy Zoltán, mikor először hallettam tőle egy külön szobabeli orfeumi pezsgős vacsora után:

— Mindig csak pezsgő! Ez is unalmas! Odébb lökte a poharat is. meg azt a szép vöröshajú leányt is, a ki belecsimpaszkodva nyakába, hizelegve duruzsolta, mint valami kis, alattomos ravasz masska:

— Szép katonám, szeretlek, szeretlek! Y

lowe you! Ick liebe dich! Io amo tutto di cuore.

A szép legény felállt az asztal mellől s nagyott nyújtózkodva, mint a fa a gyümölcsér úgy rázta le magáról a hölgyet.

— Nem kellesz! Untatsz! Minden untat Kételkedve néztem Zoltán arczába. Vajjon őszintén beszél-e ez a legény, vagy csak adja a blazirtat

Nagy kék szeme azonban olyan őszinte becsületességgel nézet reám, hogy hinnem kellett neki, hogy nem adja az unatkozót, a fárdatat, hanem valóban érzi.

Azt hiszem, huszonhárom éves lehetett akkor ez a gazdag, előkelő, szép legény, a kit az élet megáldott mindennel, a mivel csak megáldhat valaki, s a ki még unni merte a dolgát.

Természetesen jól összeszidtam, — a min ő jót nevetett s azután mulattunk azért is tovább.

Csak reggel mondta újra, mikor hazafelé kocsiztunk a mulatságból és kinézve a koesi ablakán, láttuk a munkásembereket menni a dolguk után:

— Milyen boldogok azok! — Azoknak érdemesebb élni, — mint nekem! — Mert azok egy kupicza pálinkának is tudnak örülni!

— Csacsi vagy Zoltán.

— Inkább szerencsétlen! Látod, a gazdag embernek butának is kell lenni, hogy élvezni tudja az életét. Én nem vagyok hozzá elég buta! Gondolkozom s ez a baj! Mert ha az ember gondolkodik, — akkor az egész életre vonatkozólag nagyon elszomorító eredményekre jut.

S csakugyan arra is jutott! Hanem azért mikor most az ősszel két vagy három évi olyan élet után hogy a királyok is megirigyelhettek volna érte — hazament innen Pestől, a jószágára, hát még sem hittem volna, — hogy beteljesedik az, a mit elválásunkkor mondott, félig nevetve ugyan. — de azért mégis az őszinten érzett szomorú igazságok hangulatával:

— Unalmas minden! Meglásd, nem jó vége lesz ennek!

S nem is lett! — Mert egy szép téli napon kapta magát és szengázzal örökre elaltatta magát.

Semmi józan oka nem volt rá. És az új ságok csakugyan nem irhattak egyet, mint hogy a mindenki által irigyelt gazdag fiatal ur: radnóti és tiribesi Almássy Zoltán, legfeljebb örültség rohamában követhette el az ön gyilkosságát.

Én is azt hittem. Hanem az a kis könyvecske melyet Zoltán nagybátyja és végrende letének végrehajtója a napokban nekem elküldött, az elhunyt meghagyásához képest, — s mely szegény barátomnak hébe-korban tett őszinte feljegyzéseit tartalmazza, — az némileg világot vet az ő szomorú elhatározására.

S most, hogy ezeket a lapokat olvasgatom a reá való emlékezések buszlelki nyomása alatt érzem, hogy mennyire őszinte volt, mikor azt mondta:

— Unom a pezsgőt! — Mindig csak pezsgőt!

Az élet nemcsak elhalmozta, de túlhalmazta minden jóval. Olyan volt, mint a gyümölcsökkel dusan megrakott fa, melyet saját gazdasága tör össze, melynek dereka a gyümölcsök terhe alatt roppan össze.

... Azt hiszem — írja a naplója első lapján — hogy én egészen boldog ember tudnék lenni, ha szegény lennék! Ha minden garasért dolgoznom, fáradoznom kellene, ez szó rakoztatna, érdekelne. De így, hogy megvan mindenem, úgy érzem, mintha semmim sem lenne!

Hiszen tulajdonképen olyan kevés kell a boldogsághoz. Mint a hogy a nap is elfér a maga teljes ragyogó képével egy vizesöpp felületén is. Nem kell ahhoz tenger! Nálam meg van a tenger, csak hogy nem látom benne a napot. Mintha mindig borús lenne feletted az ég.

(Folyt köv.)

A földmíveléstarty m kir. minisztérium felügyelete alatt álló

magy. kir. orsz. közp

Mintapincze

Budapesten mérleg-utca 4.

ajánlja kintinó minőségű asztali peccsnye számoradni és tokaji asszú-borait jutányos árakban.

Lerakat Debreczenben :

Kontsek Géza urnál

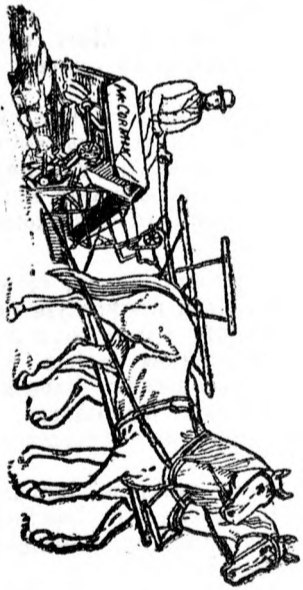
A budapesti főáruda igazgatója

Radó Mór.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyogyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Cepaivát és Cubeabárt. Felülmúlja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A Hamamelis Injectióval egyetemben használva a legmakaacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben : Örvényi Ottó, Mihailovits István, Tóth Béla, Muraközy László, és Rotschnek Jenő gyógyszerész uraknál.

McCormick
aratógépek
a legjobb a világon ké-
voktók és marokrakók
McCormick
fűkaszálók eredeti amerikai
kőszőrítőkészülékek, szénagregbők
és széna forgatók
legújtanysorban beszereshetők
MÜLLER és WEISZ cégénél
BUDAPEST, Váci-körút 76-ik szám.

Neustein Fülöp Cukrozott hashajtó labdaccai

(Neustein-féle ERZSÉBET labdaccai.)

SZÉKSZOBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. ó.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírásával van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerháza
WIEN, I. Plankengasse 6

Raktár Debreczenben : Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerházában.

Dr. WAGNER és TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG.

SZIKVIZGYÁRAK BERENDEZÉSE és ELLATÁSA.
SÖR és BORKIMÉRŐ KÉSZÜLEKEK.
FÉMONTÓ ELEKTRO-GALVANIKUS FÉMLEMEZELÉSI INTÉZET.

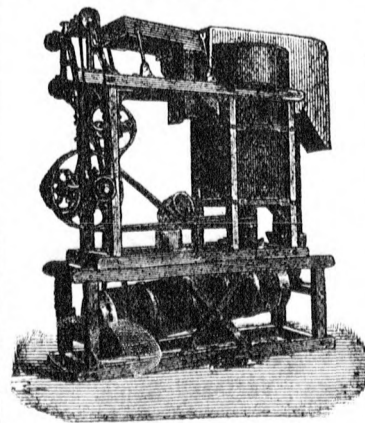
BUDAPEST
IX. JINÓDY-UTCA 3
(a Gizeila malom mögött.)

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN és BERMENTÉSEN
FOLYÉKONY SZENSZAK

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje KASSAN, Vám-utca II. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit nevezetesen :

Sorvető-gépeket.
Szórvavető-gépeket.
Ekéket. — Boronákat. — Hengereket.
Lókapákat. — Tengeri-morzsolókat.
Olajsajtókat és olajmagpörkölőket.
Borsajtókat és szőlőluzúzókat, gőzgépeket és kazánokat.

Malom berendezéseket, mint : „Progress-gabonatisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket, gabona-felvonókat stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban, bizománnyi raktárt pedig :

SESZTINA LAJOS urnál

DEBRECZENBEN.